

REVISTA ORĂȘTIEI

ABONAMENTELE:

Pe 1 an 3 fl.; pe 1/2 an 1 fl. 50 cr.; pe 4 luni 1 fl.
Pentru România și străinătate 10 fr. la an.
Manuscrise nu se înapoiază. — Scrisori nefrancate
nu se primesc.
Abonamentele se plătesc înainte.

Apare în fiecare Sâmbătă

EDITOR AL FOII:

Aurel Popovici-Barcianu, director.

PROPRIETATEA

Institutului tipografic „Minerva” în Orăștie.

INSERTIUNILE:

Un șir garmond prima-dată 7 cr., a 2-a oară
5 cr., a 3-a oară 3 cr. și timbru de 30 cr.
Atât banii de abonament cât și pentru inserțiuni, sînt
a se trimite la adresa: „Minerva” institut tipografic
în Orăștie (Szászváros).

• • • • •
Când vedeai-vom încă un erou român?...
Secolii se scură... ferele rămân!..
Nici o zi n'aduce neamului mărire:
Viața noastră trece fără strălucire!

La gândiri de fală, sufletul căzut
Tremură ca sclavul ce s'a abătut.
Fugul pentru dînsul s'a făcut un bine;
Viața în robie... nu mai e rușine!
Și cu toate astea, o, pămînt iubit,
La mai mîndre zile tu ai fost ursit!..

Sabia străină pleacă frunți plecate!
Când inima-i slabă, brațele-s legate!

Mulți roșesc în viață mîndru-a mai gândi
In străbuna țară fericiți a fi!
Căci robia lungă sufletu 'njoșește
Tot pe-atît cât corpul dureros zdrobește!

Vulturul cel mîndru, căruia s'au smuls
Aripile, zace de dureri pătruns, —
Dar' când crește-aripa-i, își apucă sborul,
Sparge cu mîndrie vînturile, norul!..

SINODUL archidieceșan dela Sibiiu.

Sedința I.

Duminea trecută, în 12/24 Aprilie, premergînd serviciul divin, s'a deschis la Sibiiu sinodul bisericesc al archidieceșei gr.-or. române din Transilvania. Exc. Sa Metropolitul Miron Romanul a rostit un scurt cuvînt de deschidere în care zice:

»Intre valurile dese, cărora este expusă naia bisericii noastre în calea nisuițelor ei spre cultură și moralitate, mare mîngăiere și multă încurajare ne dă totdeauna sinodalitatea noastră; când adevărat reprezentanții clerului și ai poporului, adunați împregiurul arhierilor sei, se consultă asupra situațiunii și vin într'ajutor ierarhiei întru întărirea așezămin-

telor organice și peste tot întru salvarea intereselor bisericii“..

După deschidere presidiul numește notari din cler: pe ppresb. Mateiu Voilean, ases. cons. și Sergiu Median, ear' mireni pe: Dr. Iosif Blaga, Dr. Elie Cristea, Ioan Moța și Dr. Gavril Buzura.

S'au ales apoi comisiile (6): verificătoare, organizătoare, bisericească, școlară, financiară și petiționară, în fiecare câte 9 membri: 3 din cler și 6 mireni.

S'au prezentat apoi sinodului actele incuse: raportul despre alegerea de deputat sinodal la Bistrița; cererile de concediu, rapoartele consistoriale și mai multe rugări adresate, competent și incompetent, sinodului. S'au dat fiecare comisiei la care aparține. Cu acestea întâia ședință s'a închis.

Sedința a II-a (25 Aprilie n.).

Președinte: Ex. Sa Miron Romanul. Notar: Mateiu Voileanu.

S'a verificat protocolul ședinței prime. S'au prezentat rugările alor 4 deputați pentru concediu. S'a dat.

Comisia verificătoare prin referentul Dr. Nic. Ivan a raportat asupra actelor electorale dela Bistrița. Deputatul Dr. Ioan Popescu s'a verificat deputat.

Sedința a III-a (26 Aprilie n.).

Preș. E. S. Metropolitul. Notar: Dr. Elie Cristea. După verificarea protocolului, deputatul Dr. V. Bologa a făcut o bună propunere: ca pe viitor tinerii cari au absolvat gimnaziul și au făcut examen de maturitate, să fie primiți și întreținuți la cursul teologic gratuit. Asta pentru a da un indemn tinerilor cu calificare mai bună, de-a pași cât mai deși pe cariera preoțească, unde și așa viitorul le promite tot mai mult. Propunerea s'a dat comisiei organizătoare spre studiere.

A raportat apoi referentul comisiei organizătoare, I. de Preda, asupra raportului general al consistorului archidieceșan.

S'a primit propunerea Consistorului (din raportul numit), ca pe 16/28 Iunie a acestui

an, când se împlinesc 25 de ani dela moartea lui A. Baron de Șaguna, să se aranjeze vrednice sîrbări evlavioase în toate bisericile, întru pomenirea acestui arhieru cu adevărat „Mare” pentru biserica gr.-or. română în aceste țeri. Consistorul va da îndrumările de lipsă.

S'au luat, în firul raportului, la cunoștințe, întregirile de protopopi la Sebeș, Orăștie, Abrud, Hațeg și Deva. Ear' privitor la Dobra raportul zice: »Cât privește îndeosebi tractul Dobrei, aici este numit comisar consistorial, nu numai pentru conducerea actului de alegere, ci și pentru facerea tuturor preparativelor prescrise, și această dispozițiune specială s'a luat cu considerare la împregiurarea, că față de actualul administrator protopresbiteral al aceluși tract, s'au ivit, din incidentul constituirii sinodului protopresbiteral, unele bănuțeli, cari au produs mișcări mai ales în locul central Dobra, în paguba intereselor noastre bisericești“.

Sinodul la propunerea comisiei organizătoare, a îndrumat Consistorul să facă tot ce îi e cu putință, ca certele dela Dobra să se curme!

Comisia bisericească, prin Dr. I. Fărcaș, a referat asupra raportului consistorial ca senat bisericesc, de unde apare, că archidieceșea a avut în anul trecut 165.373 familii, și că peste tot numărul sufletelor a crescut în anul trecut în archidieceșă cu 2353, fiind acum de toți 735.000 credincioși gr.-or. români în Ardeal. — Numărul celor-ce știu ceti și scrie a sporit cu 14.000, azi știind ceti și scrie 28% din credincioși. — Căsătorii s'au încheiat 4623, dintre care numai 83 de părechi de căpieți s'au aflat cari n'au cerut și binecuvîntarea bisericii, ci numai blagoslovierea celui cu chinga peste piept. În anul 1896 fuseseră mai mulți cei de acest fel. Scăderea lor e un semn îmbucurător.

Pe viitor se vor arca lumii după protopopiate unde câți au fost cei-ce n'au cerut binecuvîntarea bisericii.

Treceri dela alte religii la gr.-orientali, au fost cu 371 mai multe, ca dela gr.-or. la alte confesiuni.

„Casul dela Hondol“.

Casul dela Hondol, risipirea sinodului protopopesc, a venit și el în vorbă în firul debaterilor acestei ședințe. Dl P. Cosma a cerut E. S. Metropolitului lămuriri, privitor la acea întemplantare, spunînd că aci trebuie să se facă pași bărbătești, că așa ceva se nu se mai întemplantare.

E. Sa Metropolitul a dat lămurirea, că raport asupra lucrului, s'a primit dela oficiul protopopesc, abia nainte cu o săptămână, deși cazul a avut loc prin 15 Martie. Autoritățile locale comitatense, au declarat că nu cu știrea lor s'a întemplantat, ci a fost un hiperzel al gendarmilor. Consistorul va reveni asupra lucrului.

Dl P. Cosma în urma acestei lămuriri e de părere ca aci să nu ne mulțumim numai cu făgădueli că nu s'a mai întemplantat, ci consistorul să întrevie numai decât la ministru ca să se dea bisericii vătămăte satisfacția cuvenită, prin eventuala pedepsire a celor vinovați.

Adresă la guvern

în cauza plății preoților

La începutul ședinței, între actele intrate, a fost depusă pe biuroul sinodal și adresa pe care consistorul a hotărît să o înainteze guvernului, ca remonstrare în contra legii noue despre întregirea plății preoților așa cum ea se face, cu știrbirea neatîrnării bisericii. Adresa redactată și primită de consistor, va fi sigur primită și de Sinod și apoi înaintată guvernului. A fost predată comisiei organizătoare.

Insemnăm însă aci, că până vine comisia cu propunere asupra ei, și până se debate în sinod, legea din pricină — va fi deja primită de dietă! Sâmbăta trecută ea a fost primită în general, și până scriem aceste șire, poate și în special.

Sedința a IV-a (26 Aprilie n.).

Președ. E. S. Metropolitul. Notar: Dr. I. Blaga. S'au făcut 2 propuneri însemnate: Una de deputatul Iosif Pușcariu, că, după-ve prin legile politice-bisericești s'au scăzut venitele protopopilor, dar' totodată și lucrul li-s'a

FOIȚA „REVISTEI ORĂȘTIEI“

A p u s .

De câte-ori a răsărit
Și s'a 'nălțat pe boltă, sus,
De-atâte-ori a și apus
Frumosul soare strălucit.

Dar' noi, nemernici, n'am privit
De cât arar un răsărit;
Și 'n totdeauna ne-am uitat
Măhniți spre-apusul întristat.

În zori, când soarele măreț
În raze mîndre s'a 'nălțat,
Noi n'am știut să-i punem preț;
Spre dînsul nici nu ne-am uitat.

Târziu, când merge spre apus
Și raza lui a mai slăbit,
Vedem ce bine a 'ncălzit
Și ne uităm spre dînsul, sus.

Dar' el etern, nepăsător,
Dispare 'n zare, zîmbitor...
Și 'n urma lui privim cu dor.

Olga.

Iubita mării.

(Urmare și fine).

— M'ai iubit... M'ai cântat... zise marea.
Dar' de ce ai iubit-o și pe ea, de ce și pe ea ai cântat-o!.. Oh! cântece de ale tale 'mi-au mai spus și alții, iubirea voastră o cunosc... Nu m'ai iubit nici pe mine... nici pe ea... te-ai iubit pe tine... Ai vrut să ne robești pe amîndouă; ai vrut ca să ne ai, și ai iubit-o... oh!.. oh!.. ai iubit-o pe ea mai mult pentru-că ai crezut-o mai slabă... Nu! e minciună... mârșavi sunteți voi muritorii, voi oameni nemernici, cari îmi turburați vecinic împărăția... E minciună... N'ai iubit-o și nici nu știți voi să iubiți din adîncul inimii. Voi sunteți nestatornici, voi lașii, voi minci-noșii... Iubirea voastră!.. Ascultă aci o poveste. E vorba de »iubirea voastră«, fii ai pămîntului nemernic.

»Odată — nu-i mult de atunci — pe bordul unui vapor elegant ședeau doi îndrăgostiți, amîndoi tineri și amîndoi frumoși. Ea era aproape tot așa de frumoasă ca și iubita ta, cu un păr la fel, cu ochii aproape întocmai... Veniau de departe... Se priviau, unul în ochii altuia, și se sărutau și-și spuneau vorbe de iubire... Ah! ce iubire!.. Ce vorbel!.. Am auzit multe eu de când port

muritorii în brațele mele, dar' nici-odată atîta foc, atîta patimă adîncă și furtunoasă nu mai auzisem... Toată viața lor părea pusă într'o vorbă, tot sufletul într'o îmbrățișare, toată inima într'un sărutat.

»Ascultam pătrunsă de duioșie, le sorbiam vorbele și ecoul sărutărilor lor... Înțelesele din cele-ce spuneau că el o furase dela părinți, că fugea cu dînsa sub un alt cer, spre a trăi singuri, știuți numai de fericirea iubirii.

»El nu era așa de bogat ca ea, și se temeau mult de urmărirea părinților, cari o aveau numai pe dînsa, căci nu numai odată o auzii spunînd:

— »Dar' dacă ne-or da de urmă!

— »Ești copilă... E marea între noi!

»Dar' ea se temea în adîncul inimii, căci se strîngea la pieptul lui cald, aproape, mai aproape... și apoi mai șoptia din nou:

— »De cât să ne despărțim!..

— »Mai bine moartea! sfîrșia el.

Și o săruta pe ochii albaștri și pe părul ei mai blond ca raza lunii.

»Deodată tresăriră de un gând:

— »Dacă am muri amîndoi!

— »Ar fi o fericire, dar' mai mare fericire poate ne așteaptă în viață! adause el sărutându-o din nou.

— »În viața cea mai fericită poate fi și durere, dar' în moarte e numai fericire! Îngână ea așa de încet, că de-abia putu un val să-i prindă rostul vorbeii.

»Se sărutau ear' și ear' se strîngeau la sin, și ear' începeau să vorbească:

— »Viața fără tine 'mi-ar fi chinul cel mai amaric!

— »Decât o viață fără tine, mai bine moartea! spunea și el, tremurînd de pasiune.

»Și atunci îmi veni un gând milos. Erau tineri și mai fericiți ca ori-cînd; viitorul, fără doar' și poate, avea să le aducă multe dureri. Poate aveau să fie chinuți de boală și de neajunsuri; poate erau urmăriți și aveau să fie prinși și despărțiți unul de altul. Nu era mai bine să-i opresc în sinul meu?

»Ei doriau moartea laolaltă, decât viața nefericită, și cine poate spune că în viața lui pămîntească a fost fericit pe deplin?

Și atunci începu să clătin din ce în ce mai violent vaporul.

»Valurile îmi creșteau tot mai mari și tot mai furioase le năpusteam asupra meșteșugitei alcătuirii omenești.

»Un val mare, năprasnic, pătrunse înăuntru și, cu el, printre călători pătrunse și spaima de moarte. Alergări smintite, în toate părțile, țipete de groază, rugăciuni, se

împuținat, sinodul se hotărăscă în principiu reducerea (împuținarea) *protopopiatelor* și anume dela 34 la 20. Consistorul se îndrumăze a pregăti planul de reducere, și apoi ocașional, prin devenire în vacanță, se înceapă contopirea. Atunci și curcurile electorale se vor reduce, din ce vor urma multe îmbunătățiri a stărilor de azi. În sesiunea viitoare a sinodului, se se aducă planul studiat. — S'a dat comisiei organizatoare.

Deputatul *Dr. E. Cristea* a propus ca se se primească la *teologie* și elevi cu câte 2 clase comerciale care sânt egale cu 6 gimnasiale, căci azi asta regulamentul seminarial nu o îngăduie, deși tinerii cu studii comerciale au tocmai pregătiri foarte folositoare pentru vieța practică. S'a dat comisiei organizatoare.

Comisia școlară, prin *Dr. P. Șpan*, raportează în chestiile școlare. În firul desbaterilor, unde e vorba de starea școalelor populare, deputatul *Dr. I. Mișu* propune, ca în viitor să se arete amănunțit, câte școale de-ale noastre primesc ajutor dela stat și cât? Propunerea s'a primit. — Fiind, în firul acelorăși desbateri, vorba despre catechisarea elevilor la școalele străine, deputatul *Dr. Mișu* a făcut propunerea care s'a primit și ea, ca să se pună mai mare grije pe catechisarea *elevilor de meseriași* de prin orașe. Căci de pildă, spune dl *Dr. Mișu*, numai în *Sibiu*, *Brașov*, *Orăștie* și *Sebeș*, se află peste 300 de elevi de meseriași numai români gr-or. cari sânt mai primejduiți a se perde între elemente străine, și catechisia lor va fi de mare folos, și din punct de vedere bisericesc și românesc, și se se arate asta în rapoarte sinodului. Propunerea s'a primit, cu lămurirea dată că altfel acest lucru, adică catechisarea se face deja. I-se va da însă și mai multă grije

„Conferențe“ ori „Reuniuni“?

Chestia „*Reuniunilor învățătoresți*“ pentru care guvernul cere statute, a ridicat o desbateri mai mare. Comisia școlară, a propus susținerea „*Reuniunilor*“, pregătirea și înaintarea grabnică a lor spre întărire. *Dr. V. Bologa* a propus însă *reîntoarcerea* la „*Conferențe*“, cari rămân în cadrul Statutului organic, fără să mai aibă lipsă de aprobări dela guvern și de rapoarte despre adunările lor la *inspectorii școlari de stat*, scrise, firește, acele rapoarte, în „*limba statului*“ și în care oamenii pot induce lucruri cari se dee guvernului mână a se amesteca de nou și tot mai adânc în chestiile școalelor noastre.

Au mai vorbit: dnii *Dr. Barcian*, profesor seminarial din Sibiu pentru „*Reuniuni*“, *Dr. Blaga*, profesor dela gimnasiul din Brașov, pentru „*Conferențe*“, *I. de Preda* tot pentru

topiră deodată într'un muget suprem de desperare: valurile spărseseră vaporul, îi smulseseră cârma și-l trăgeau în adâncimi.

Printre primii căzuți în apă, erau și tinerii îndrăgostiți. Ea-l înțeleșe cu brațele de mijloc și-și lipise capul de sinul lui. Apa îi despletise părul înfășurând pe tiner într'o mreajă de mătăș galbenă, care-i împedea mișcarea brațelor.

Atunci văzui ceva de care mă cutremurai și eu, ceva sêlbatec fără seamă, și atât de crunt cum numai inima voastră poate să mai fie!

Simțind că moartea întinde mâna sê-l apuce, tinerul se scutură, deodată cercă sê-și miște brațul spre a înota, dar se simți prins de brațele iubitei, care îl trăgeau la fund.

Căută să se smucească din îmbrățișare, se se desfacă din pletele ei și se iasă la suprafață, dar brațele îl țineau strîns, părul se lipise de haine.

Un val îi ridică din nou la lumină; la câțiva pași catargul frânt plutia pe deasupra.

Atunci se începă lupta cea mai cumplită pe care am văzut-o vre-odată; omul se prefăcu în fiară, o fiară care trebuia să trăiască. Cu smuciri nemiloase, smulse și rupse părul frumos al iubitei, începă s'o loviască și sê-i muște pieptul care îl apăsa și brațele cari îl strîngeau dar cari nu simțiau nimic, căci nevinovata copilă se stînsese.

Toată furia care a clocotit în mine, toată ura de oameni care m'a frământat atâtea mii de veacuri a început sê-mi urle în piept când am văzut lașitatea asta fără păreche sub soare.

Am tîrît canală de om în adâncul cel mai dedesubt, n'a rămas stîncă de care să nu-l lovesc, și nu i-a rămas os pe care să nu i-l fac praful, nici fibră pe care să nu i-o rup în mii și mii de fărîmi.

Conferențe, spunend între altele că îndată-ce guvernul vine și cere că numai așa se poată funcționa „*Reuniunile*“ dacă el le aproabă, nu mai poate fi Român cu inimă bună care să i-se pue la dispoziție numai decât, și fără nici o temere!

M. Voileanu, a vorbit tot pentru „*Conferențe*“. Sinodul a primit să se înceapă pregătirea și organizarea grabnică de „*Conferențe*“, părăsind sistemul cu „*Reuniunile*“.

Ședința a V-a (28 Aprilie n.)

Președ. E. S. Metropolitan. Notar: *Ioan Moșă*

Protopresbiterul *V. Damian* a propus, ca, deoarece-consistorul n'a făcut încă nimic în cauza încasării sidoxiei, Sinodul se hotărăscă scoborirea ei la 10 cr., ear' plata protopopilor s'o lase să o reguleze fiecare tract pentru protopopul seu. S'a dat comisiei organizatoare, unde sânt încă acte în cauză.

În cauza *fondului de pensuni preoțești*, s'a îndrumat consistorul a lua toate măsurile disciplinare bisericești față de preoții renitenți, căci despre mulți e dovedit că pot, dar nu vreau să-și plătească cuotele. Schimbare în Statutul fondului nu se va face până n'or fi scoase și restanțele. Anul trecut au încurs vre-o 15—20.000 fl. la fond, și azi fondul e de 121.000 fl. Când vor fi 200.000 se vor putea face socoți mai amănunțite și se vor putea regula mai bine relațiile lui cu membrii sei.

Asesorii consistoriali, oficialii și canceliștii, apoi profesorii seminarului s'au rugat de urcare de salare în vederea scumpetei mari ce se prevede că va ținea încă mult.

S'a hotărît a se înainta guvernului rugare pentru a da el ajutor la acele urcări, pentru că el, guvernul, plătește din vistieria comună, a țerii, pe 4 membri în consistor și 4 profesori seminariali. Dacă dar' ține la aceea ca să vadă lumea că dă din vistieria țerii acele plăți, apoi guvernul trebuie să le și mărească în vederea scumpirii generale, cum și-a mărit plățile oficialilor de stat.

PACEA LUMII

Răsboiul spaniol-american.

Răsboiul, deși fără obicnutele forme de „*declarare*“, s'a început încă pe la sfîrsitul săptămânii trecute. Statele-Unite americane au trimis Spaniei un „*ultimatum*“, vorba din urmă, că se-și retragă de bunăvoie trupele din Cuba, și să o părăsască spre pacea ei și a statelor vecine, tulburate de nesfirșitele revoluții de acolo! Spania, mândră, înțelegend prin oamenii sei, despre înțelesul „*ultimatului*“ american, nici n'a vrut să-și iee în mână, ci

„Și când din toată nemernicia aceea pămîntească n'au mai rămas decât frânturi, le-am adunat pe toate și pe toate le-am svirlit afară din cuprinsul meu, în lumea voastră, mârșavă ca și el, și mârșavă ca și tine. — Dar' și ea era făptură omenească, gemu' doborît tinerul; de ce mi-ai luat-o? — Ea nu e om; ea-i D-zeu viu, e femeie, suflet de înșelător ce ești! toate cantecele tale nu fac cât o vorbă a ei, și toate lacrimile și gemetele tale nu prețuesc cât un suspin pe care ai fi făcut-o să-și scoată! Tu cânti ca să fii mărit, plângi ca să minți, gemi ca să înșeli... Nu erai vrednic de ea, și mi-a fost milă de atâta nevinovăție să cază în brațele ucigătoare ale unui om nemernic... În brațele mele am prins-o și în brațele mele va sta pe vecie. Acolo, în adânc, i-am făcut leagăn de mărgean, și desmerdăile mele au s'o mângăie vecinic, și nici-odată n'au s'o întineze și nici-odată n'au s'o doară... E iubita mea, de acum înainte, căci marea iubește, cum toată omenirea voastră nu va putea iubi.

Și pe întinsul apelor care începuseră să se frământă, alerga ecoul sinistru al vorbelor din urmă: „*Nici-odată!*“

Mă vei primi atunci și pe mine, mare neînțeleasă... primește-mă alături de densal roști desnădăjduitul, aruncându-se de pe înălțimea stîncilor, în clocoțitoarea misterioasă.

Un urlet cutremură imensitatea apelor, o furie de glasuri se înalță, din adâncimi neștiute până în zări.

Afară! Afară! urlau valurile mâniate.

Și din vârtejul de ape furioase, răsări trupul neînsușit al amantului... O întregă oaste de valuri începă să-și alunge de pe urmă; îl ridicară și-l aruncară pe mal, de parte de inima largă a mării.

Al. Antemireanu.

ambasadorului american la Madrid, i-a dat drumul d'acolo, nevoind să mai stee cu el și statul ce l'a trimis, de vorbă! Și s'au început — atacurile!

În noaptea de Vineri spre Sâmbătă, în săptămâna trecută, o corabie de răsboiu americană întîlnind corabia *neguțătorească* spaniolă, „*Buenaventura*“, a tras cu tunul asupra ei! Corabia spaniolă a stat locului, și-a tras steagul și s'a dat prinsă. Au dus-o într'un port (stație de mare, la țerm, pentru corăbii) american.

În schimb, Duminecă Spaniolii au prins și ei o corabie *neguțătorească* americană ce venea dinspre Anglia și pe care erau mărfuri de vre-o 5 milioane!

Spania și-a trimis flota sa în număr mare spre Cuba. Când au plecat, Spaniolii au scos și au desfășurat earăși vechiul lor stindard de glorie din timpii de mărșă a țerii, sub care cei-ce pleacă, joară că se vor întoarce sau biruitori sau acolo mor!

În 24 Aprilie a sosit veste că Americanii au mai prins 2 corăbii spaniole „*Matilde*“ și „*Mignel Nover*“. Pe toate le țin zălogite oare-cum până după răsboiu.

Insufleșirea în Spania e mare, ba cred chiar că Americanii de nu i-or bate pe apă, apoi pe insula Cuba n'o să-și poată, că au acolo la 100.000 de soldați buni și vre-o 80.000 voluntari!

În America încă merg cu drag la răsboiu, căci soldații sunt grozav de bine plățiți: un sublocotenent (Lieutenant) are 3500 fl. plată pe an! Un căpitan 5000! Zilele acestea s'a îmbrăcat în haine de marinari 200 de femei ce se imbiau să fie duse în răsboiu! Dar' n'au fost permise.

TREBURI ORĂȘENEȘTI

Ședința dela 22 Aprilie a reprezentanței orașului Orăștie.

Conchemată pe orele 3 d. a ședința a fost bine cercetată. Peste 30 de membri se adunaseră deja la început. A ținut însă peste 3 ore și 1/2 când apoi s'a ridicat, amînându-se continuarea ei pe altă-dată. Mai mare discuție a provocat chestia strămutării pădureșilor dela S.-Sebeș la Orăștie și cea a statoririi taxei de pășunat.

(*Aducerea oficiului silvanal*) dela Sebeș la Orăștie, pentru care se rup tare membrii Unguri din reprezentanță și câțiva Sași, n'a dat mult nainte. S'a hotărît trimiterea unei scrisori ministrului de agricultură în cauză.

(*Cererea veduvei Fahn*) a fost retrimisă magistratului ca să vină cu propunere concretă în cauză, cât ajutor i-se cuvine.

(*Pășunatul de vară în munți*) s'a dat în arîndă pe anul de față cu 698 fl. 50 cr., cu vre-o 150 fl. mai puțin ca în anul trecut.

(*Socoteala fostului fiscal orășenesc Dr. Klein*) înaintată pentru procesele ce a purtat în cauzele orașului, s'a aprobat, pe cât a sunat; dar' fiindcă d-sa a luat încă o anticipație de 300 fl. dela oraș, pe care n'a pus-o în socoteală, va fi îndrumat ca în timp de 3 luni să dee napoi suma ridicată, ce nu-i compete.

Privitor la manipularea banilor ce fiscalii orășenești îi încasează dela partide se hotărăște peste tot, că d-lor au să-și servească casei orașului în timp de 24 ore, și să nu-i mai țină pentru a-și detrage înșiși din ei, competențele.

(*Socoteala fostului fiscal orășenesc Dr. Anton*) pentru procesele purtate se aproabă, avend orașul a-i mai da peste 100 fl.

(*Parcelule de sub nr. top. 4280 și 3647*) se dau în arîndă celor doi țerani ce au imbiat câte 2 fl de una pe an.

(*Licitația făcută pentru repararea podului ce aduce în strada Romosului*) se aproabă.

(*Lui Carol Imre*) cancelist orășenesc i-s'a votat 20 fl. ajutor la salar pe anul de față. Ceruse urcare de salar, dar' prea târziu, fiind budgetul încheiat.

Taxele de pășunat.

Pentru taxele (plățile) pentru pășunat s'a iscat earăși o discuție mai lungă.

Să știe că încă anul trecut, reprezentanța hotărîse cu majoritate de voturi, urcarea taxei de trei-ori așa de sus cum era, adică de vită mare, dela 1 fl. să se urce la 3 fl. Dar' contra hotărîrii, dl *Bercian* împreună cu alți membri, au recurat. Răspunsul pe recurs încă n'a venit.

Pentru a regula chestia asta, s'a ales o comisie anume, care s'o studieze și să vină apoi cu propunere. Comisia a luat în socoteală toate împregiurările și a propus: până vine recursul contra hotărîrii din anul trecut să se rămână la taxa veche, ear' după aceea taxa de pășunat să se urce cu 50%, adică dela 1 fl. de vită mare la 1 fl. 50 cr., de vită mică dela 50 cr. la 75 cr., de porc dela 25 cr. la 38.

Propunerea s'a înaintat magistratului și comitetului permanent al comunității. Magistratul și comitetul permanent n'au primit propunerea comisiei care sigur a străbătut cauza mai adânc până a făcut-o, ci au propus ear' urcarea întreit!

În ședința comunității chestia a provocat trei curente: unii cereau urcarea dela 1 la 3 fl., alții o urcare mai moderată, cum ar fi cea propusă de comisia ce s'a fost exmis, alții rămânerea la taxele vechi.

Pentru urcarea la 3 fl. erau mai puțin. Între ei cel mai hătălmaș și mai neîndurat față de sêrăcime și fără privire la lipsa anului, a fost membrul *Francisc Simon*, directorul șovenist al gimnasiului unguresc din loc, apoi primarul *Acker*, căpitanul de poliție, bătrânul *Sûkei*, vicenotarul *Rideli*, și *Bocz G.*

Între cei mai moderați erau membrii: *Fr. Vitus*, care zicea să se urce cel mult la 2 fl. sau chiar și numai la cât a proiectat comisia, dar' nu la 3, — apoi membrii *Sași*, dintre cari dl *Karl Anton* a făcut propunere să se urce taxa numai cu 50%, adică dela 1 fl. la 1 fl. 50 de vită mare și celelalte amêsurat.

Contra ori-cărei urcări a făcut propunere membrul *L. Bercian*.

Eată anume și discuția ce s'a ridicat din parte românească contra urcării:

Membrul *L. Bercian* face luătoare aminte pe comunitate, că hotărîrea adusă anul trecut încă nu e rezolvată de locurile mai înalte, deci trebuie așteptat până vine de acolo și numai apoi să vedem ce să facem. Altfel se va recura și asta și tot acolo vom sta unde stăm azi; taxă tot nu se va putea încasa decât cea veche. Să se iee în socoteală și anul rêu. Propune să se rămână la taxa veche.

Membrul *Const. Baicu* spune că ar da ei oamenii și mai mult, de ar avea pășune, dar' însăși locurile de pășunat nu-s vrednice mai mult, că n'au ce paște vitele! E contra urcării.

Membrul *Ioan Moșă* zice că nu vede ce lipsă adică îl silește pe oraș să urce taxele acestea? Un oraș ale cărui socoteli nu se încheie cu-perderi, care mai an și-a îngăduit luxul de-a urca plățile slujbașilor sei, căci are de unde, care și-a îngăduit luxul de a zidi în piață o casă cu 28.000 fl. deși aduce venit din chiria sa abia după 12.000 fl., nu-mai ca să aibă o casă pentru un „*Oberst*“ când va avea „*norocire*“ de el; care chiar acum își rupe călcăiele să aducă încă un rînd de „*domni*“ străini dela *Sebeș*, și numai ca să-și aibă, își îngăduie luxul de-a cheltui și pentruăștia oare-cari sume pe nimic, — ei, un oraș care așa de bine stă, ce lipsă are să arunce, așa din senin, alte greutăți întreite pe cea mai sêracă clasă a locuitorilor sei, pe țerani? Și-apoi ce dreptate e aceea, că în vederea anului rêu diurnistului dela casa orașului îi urci plata, ear' țeranului îi urci — darea? etc. E contra urcării.

Senatorul *Daniil David* arată cu cifre că nu e lipsă de o urcare așa mare. De se primește, de pildă, propunerea membrului *Anton*, cu 1 fl. 50 cr., apoi de se îngăduie pe pășunea din munți vite din comunele vecine, numai atâtea câte nu merg de aici, că e loc pentru vre-o 200 și de-aici nu merg nici 60—70, și cele din străini plătesc taxa îndoită, — așa pășunatul ar aduce un astfel de venit, că poate fi orașul deplin mulțumit și să nu urce prețul așa sus!

În urma acestor discuții dispozițiile erau de așa, că punându-se la vot în chip rațional, urcarea la 3 fl. cădea mai mult ca sigur. Dl primar însă a făcut o confuzie din care azi nimeni nu știe ce s'a hotărât.

De punea la vot întâi propunerea *cea mai îndepărtată*, cum se face peste tot, adică a membrului Bercian, asta era spriginită de prea puțini.

În locul al doilea venia propunerea membrului Karl Antoni. Cei-ce au spriginit propunerea întâi și vedeau că au căzut cu ea, natural că sprigineau și ei acum pe asta mijlocie, și asta întrunia apoi aproape 2 treimi de voturi.

Așa era natural să se urmeze votarea.

Primarul însă a pus întâi la vot, prin sculare, propunerea cea cu 3 fl. A întrunit 11 din vre-o 28 votanți, apoi a început a număra pe cei-ce au rămas șezând, că de-or fi mai mulți cei-ce șed, apoi asta cade și sunt primite *taxele vechi!* Asta însă nu o voiau toți nici din cei-ce ședeau, că unii erau contra urcării la 3 fl., dar și contra rămănerii la 1 fl! «Decât să fie așa, (cum explica, foarte greșit, primarul) mai bine mă scol și eu», zice un membru și se scoală! Să numără de nou, sânt 12. Unii se năcăjesc și părăsesc sala. Să mai scoală unul. Să numără de nou. Sânt — 13!

Să face contraprobă. Votează contra urcării la 3 fl. 11 inși.

Primarul, fără a pune la vot și propunerea dlui Carol Antoni, *cea mijlocie*, declară dară primită urcarea la — 3 fl!

Dl Bercian însuși vot separat. Enunțarea »concluzului« firește se va recura.

Fiind și timpul înaintat și spiritele agitate de confuzia produsă prin procedura președintelui, — ședința s'a amînat.

CORRESPONDENȚA

Romos, Aprilie 1898.

Dle Redactor,

Cu plăcere aș fi citit corespondența dlui »Spiridon« publicată în Nr. 13 al valorosei noastre foi »Revista Orăștiei« sub titlul »Prostii patriotice sau prelegeri economice«, dacă respectivul domn din tufa scria adevărul și nu șgornituri, ce numai unai gavalere de firma d-lui se pot adscrie.

E adevărat, că ministrul de agricultură a rînduit ținerea de prelegeri din ale agronomiei prin anumite persoane și poate chiar în limba statului, apoi că la ce rezultat va fi ajuns pîn'acum, aceasta nu o pot constata.

Drept este, că respectivii prelegători neposedând limba română deloc — la ce nu Români din Romos poartă vina, după zisa dlui Spiridon — a preles în limba statului; poporul s'a adunat știind că se va afla între conducătorii lui și de aceia cari le știu tîlmăci ce le-au spus domni exmiși. Fie convins dl Spiridon, că chiar în comuna Romos, — în care dînsul poate numai așa a picat ca musca în lapte — se află oameni, cari sînt în stare a tîlmăci poporului ce s'a preles din partea respectivei comisii agronomice, ba ce e mai mult au și cunoștințe economice mai multe ca badea Todor din capul satului la care dl Spiridon reflectează.

Fac atent pe respectivul corespondent, că de altă-dată să fie cu băgare de seamă la ceea-ce voește a preda publicului cetitor și nu publice șgornituri, deoarece fiind și dînsul poate de față la acele prelegeri ținute în Romos, nu poate afirmă, că s'a ținut 3 prelegeri în limba maghiară ci numai una, și nici pe aceasta nu a tîlmăcit-o notarul comunal, precum susține ci învățătorul Ioan Fleșeriu; ear' prelegerea despre creșterea vitelor s'a ținut în limba românească de către veterinarul comitatens.

La aceste prelegeri nu s'a adunat poporul de sunelul tobei, deoarece-ce despre aceasta a avut cunoștință mai de mult luând parte chiar și locuitorii din comuna vecină Romoșel, ci prin sunetul tobei s'a făcut cunoscut poporului numai ora când se vor începe acele prelegeri. (Adecă s'a bătut doba că la câte ore să se adune oamenii, dar' pentru aceea poporul — nu s'a adunat la sunetul dobei. Red.)

Că după săvîrșirea prelegerilor s'au dus mulțumiți la »adălmaș«, aceea e o adevărată minciună. S'a făcut, drept, o pauză în care timp notarul comunal a invitat pe comisune la masa sa pentru a prânzi împreună, atât a fost »adălmașul« pretins de dl Spiridon.

După prânz a fost rugată comisunea din partea dlui Amlacher Albert preot ev. lut,

ca să binevoască a merge și la Sașii d-lor și să le țină și acolo o prelegere, luându-și asupra sarcina a o tîlmăci în limba credincioșilor sei; însă dintre membrii comisunii fiind unul de naționalitate germană, dînsul a fost pregătit a prelege chiar și poporului românesc, însă nefiind cine să o tîlmăcească corect în limba română, a preles la noi în limba ungurească un altul dintre membrii comisunii și astfel comisunea fiind învoită a ținea în două locuri prelegeri deoparte ear' de altă parte și din cauza mulțimii poporul a aflat de bine a se desbina în două părți ca cu atât mai bine să poată auzi cele prelese.

Acesta este adevărul și nu aserțiunile dlui Spiridon. Fie-mi permis a-l declara în fața publicului cetitor de om intrigant și malițios. Dacă dl Spiridon scria adevărul, atunci la tot cazul nu scria sub nume fals, fără își scria numele adevărat ca să-l cunoască publicul cetitor.

În fine rog pe dl Spiridon să iasă din întunec și să stea cu mine de vorbă și atunci li voui dovedi neadevărurile scrise în publicitate.

Acesta este purul adevăr pe care în cas de necesitate, cu toți cei cari au fost prezenți îl pot dovedi.

Nicolau Dubleş,
notar com.

Am publicat această rectificare a dlui N. Dubleş, întrucât »Spiridon« i-a făcut nedreptate a-l confunda pe d-sa cu inv. Fleșeriu. Regretăm confuzia aceasta de persoane, dar' încolo, indiferent că Stan ori Bran a fost tîlmăciul, *judecata adusă* prin articolul »Prelegeri economice sau prostii patriotice« asupra ținutei Românilor din Romos ce au luat parte la acele prelegeri, rămâne neschimbată! Pe popor noi nu-l putem într'atîta osândi, căci el se duce și el unde vede și pe popa și pe dascălul, mai și pe notarul — român, dar' judecata aceea cade greu asupra inteligenților și a cărturarilor din această comună, ca unii ce au îndemnat poporul la un pas din punct de vedere românesc, foarte unilitor, batjocoritor chiar, pentru el!

Și noi asta e ce am dorit să se zbicuie prin acel articlu venit nou de la un foarte bun Român, pe care o vorbă »patriotică« nu-l poate atinge!

NOUTĂȚI

Dar pentru biserică. Dl Ioan Baciu, comerciant în Hațeg, a dăruit bisericii gr.-or. române din Măceu, cu ocasiunea sfîntelor Paști, o icoană foarte frumoasă, în preț de 10 fl. Primească binefăcătorul sincerile noastre mulțumite și deee bunul D-zeu ca rugăciunile rostite de credincioși în sfintele sîrbători pentru această podoabă, să-i fie spre cea mai mare fericire. Măceu, la 18 Aprilie 1898. În numele comitetului bisericec Iuliu Buzdugan, curator.

Protopresbiterul gr.-or. nou ales la Deva, dl George Roman, pîn'acum paroh în Sânt-Nicolaul-mic (episcopia Aradului), a fost Dumineca trecută chirotesit de protopresbiter pentru tractul unde e întărit. În curînd dl Roman își va ocupa postul.

Concert. Duminecă în 1-Maiu st. n. a. c. se va da de cătră orchestra diletanților din Orăștie un Concert în sala hotelului »Széchenyi«, la mese întinse. Intrarea 40 cr. Venitul e destinat pentru acoperirea cheltuielilor instrumentale musicale de nou procurate. Programa: 1. »Is schon recht«, marș de Th. F. Schild. 2. »Potpourri« Aus der Bettelstudent, de C. Millöcker. 3. »Cagliostro Walzer«, de I. Strauss. 4. »Der Caffeeetratsch«, Characterstück v. R. Raiman. — Pausă. 5. Potpourri: »Pfungsten in Florenz« de Czibulka. 6. Quadrille: der Ziegeunerbaron de I. Strauss. 7. »Alein mit Ihr«, walzer de E. Waldteufel. 8. »Volks Hymnen«. 9. »Die Infaulenza«, Scherz Galopp de I. Oser.

Protopresbiterul gr.-or. întărit la Abrud, dl Petru Popovici, fost paroh și administrator protopresb. acolo, a fost Dumineca trecută chirotesit întru protopresbiter.

Trăsnet. În urma ploii ce a căzut Sâmbăta trecută între orele 1 și 2 din zi asupra Orăștiei și jur, s'a descărcat un trăsnet puternic asupra șurii lui Ioan Tivăruș, econom în Beriui, prefăcîndu-o în câteva minute în cenușe. Paguba se urcă la 500 fl. Omul n'a fost asigurat.

Advocat în Făgăraș. Dl Dr. I Șenchea face cunoscut, că a deschis cancelaria advocațională în Făgăraș, (Piața mare Nr. 25 lângă Hotel »Mercur«.)

Un Român în armata spaniolă. Foile din România aduc știrea, că dl A. Ghica din Iași, a cerut dela ministrul de războiu al Spaniei să fie primit în armata spaniolă. Cererea i-s'a împlinit. Dl Ghica va intra în armata spaniolă cu gradul de locotenent. D-sa este un tînr foarte curajos și a făcut multe călătorii prin Africa.

Avis. Dl Dr. Glemente Barbul, avocat, face cunoscut, că și-a deschis cancelaria advocațională în Deés, Posta-uteza Nr. 34.

Sărăcia, tovarășa dureros de îndrăgită de poporul nostru, îl amenință crud cu fioroasa sa iubire. Se știe, cum am scris și noi la timpul seu că statul a hotărît să deee ceva cucuruz mai ieftin poporului. S'a dat și în comitatul nostru. În notariatul Bradului, de pildă, s'au trimis — 28 saci. O picătură, într'o mare de lipsă! Decât așa ajutor, mai bine fără el. Cel puțin nu-ți poate scoate ochii că »ți-a dat«.

Dar' o nenorocire nu vine mai nici când singură. În mai toate părțile, atât aici pe la noi cât și prin Zarand, pe lângă rîul anului în bucate, li-a perit oamenilor și oile mai toate de călbază, ba și viței mai tineri chiar, precum și porcii.

Sămănăturile în Zarand. Sămănăturile de toamnă în comitat peste tot, dar mai ales în Zarand, precum aflăm, au iernat rău. Grăul a perit în mare parte și acum, răsărit, e foarte rar. Au mai venit ploile, cari deșteptaseră oare-cari nădejdi în inimile poporului, dar fiind prea vehemente, au scos apele și păraiele și au stricat mai mult de cât au folosit. Crișul-alb, spre pildă, a eșit așa rău din alvie, că a înămolit toate holdele din jurul seu și abia pe sîrbătorile Invierii apa s'a mai retras.

O primejdie. Între multele rele ce roiu să lasă și să lătească peste această nefericită patrie, e și acela, că, mai ales printre naționalități au început a se da slujbele publice pe mîna cător vrednici și nevrednici. Mai ales »fiii lui Israil«, acești fii desmerdați și ai Arpadinilor, încap în slujbe fără mai nici o pregătire, decât cu așa zisa »Schwindl-Cursuri, pregătiri false, înșelate. Și odată-i vezi »notari«, executori, etc. Vai apoi de poporul pe care lipitoarea cade în forma sa nouă! Studenții imbecili și strengari alungați, netrăbuiți nicăiri ni-i pun nou »domni« pe cap!

Foc în teatrul orășenesc din Arad. Joi în săptămîna trecută s'a iscat foc în culisele teatrului din Arad. A ars o mare parte din mobilier. Paguba e de vre-o 10.000 fl. Causa focului e necunoscută.

O întemplantare înfiorătoare într'o menagerie. În menageria Koczka din Timișoara, s'a petrecut cu privilegiul producții din urmă un lucru îngrozitor. Trei îmblînzitori au intrat în cușca cu lei, când fără de veste un leu s'a repezit sîlbatic asupra lor. Unul dintre ei, mai norocos, a scăpat ca prin minune, neatin, pe când ceilalți doi au fost sfîșiați în bucăți de sîlbaticele fiare.

Prețul bucatelor, îndeosebi a grăului, e foarte ridicat. În Brad de pildă, grăul e cu 3 fl. măsura și totuși nu se aduce în piață decât foarte rar. De asemenea scumpă e mazărea. Cucuruzul e 1 fl. 30 cr. pînă la 1 fl. 35 cr. măsura de 30 litri și trece tare. În părțile noastre se aduce mult dinspre Brașov — România, ear' în Zarand avînd legătură de tren cu Ungaria, se aduce de pe șesul Ungariei. Cei-î îmbrucători e, că poporul, Români mai cu prindere, s'au pus să facă concurență Jidovimii. Zarandaniile alegă cu grosul prin Ungaria și aduc, și dau în toată Joia în Brad, la tîrg, 8—10 vagoane. Așa Jidovii sînt siliți să deee și ei cu aceleași prețuri mai creștinești și nu pot trage atâtea piei de pe urechile poporului câte ar vrea.

Ingropat de viu. În Paris s'a întemplant mai zilele trecute un curios cas de înmormîntare. Un om de 36 ani, cu numele Poinşignon, a murit o moarte momentană în casa unde locuia. Fiind strîin, după-ce vizitatorul de morți a constatat că e mort, i-s'a făcut înmormîntarea fără de nici o ceremonie. Nu mult după aceasta, vecinii au început a șopti că el ar fi fost înmormîntat de viu, căci nu mai demult ca în anul trecut, el a zăcut în letargie o lună întreagă. Poliția a lăsat ca să-l desgroape, a dus apoi sicriul în casa mortuară și l-au deschis. S'a dovedit apoi, că corpul nu era țeapăn și nici semne de putrejunu nu avea. Nici medicii n'au putut să întărească dacă e mort sau ba. De atunci omul zace în casa mortuară păzit de servitorul Constant, un moșneag de 72 ani, care se joară pe toți sîntii, că mortul nu peste mult va învia.

Trupele austrice din Creta s'au întors acasă, săptămîna trecută. Capii lor, vice-admiralul Hinke, șeful flotei, Gussek, comandantul batalionului de inf. 87 și căpitanul Iedina, au sosit în 18 Aprilie în Viena, spre a se înfățișa M. Sale Împăratului, dîndu-i samă de cele văzute și petrecute în timpul șederii în Creta, precum și pentru a-i mulțumi pentru distincțiile ce le-a făcut.

Notiță Literară.

»**Biblioteca Teatrală**«, edată de »Societatea pentru crearea unui fond de teatru român«, sub supraveghierea dlui Virgil Onițiu, a făcut la sfîrșitul săptămîinii trecute o plăcută surprindere publicului român: i-a pus la dispoziție în librăria N. Ciurcu din Brașov și în toate librăriile române, patru broșuri deodată, cu prețuri moderate (5 cr. coala tipărită).

Nr. 1. al »Bibliotecii Teatrale« îl formează comedia »**Soare cu ploaie**« de Iosif Vulcan, zelosul președinte al Societății de teatru. În fruntea broșurei, e frumosul și reușitul »Prolog« reproduc și de noi în »Revistă«.

Nr. 2: »**Idil la țară**«, comedie într'un act, localisată de Maria Baiulescu.

Nr. 3: »**Biletul de tramvai**«, comedie într'un act de Gr. Măruntăeanu.

Nr. 4: »**Un om buclucăș**«, comedie într'un act, localisată de Maria Baiulescu.

Numerii 1. 2 și 4 costă câte 20 cr., Nr. 3: 15 cr. Broșurile formează proprietatea librăriei editoare N. I. Ciurcu.

Despre cuprinsul însuși, nu mai incupe discuție: e prea bun. Piesele pe ales, de cele mai de spirit, cari fac plăcere adevărată cetitorului și-i lasă și oare-cari învățături bune.

Limba apoi, e neexcepțională. Dl Onițiu, unul dintre cei mai distinși prosatori români, revizidiază și îndreaptă fiecare piesă, așa că strălucirea stilului din scrierile d-sale originale, o imprimează și pieselor ce apar în »Biblioteca Teatrală«. O singură dorință s'ar putea doar exprima: Avîndu-se în vedere, că piesele or să fie jucate în multe locuri și în fața unui public de nivel intelectual mai modest, prin orășele mici, prin sate chiar, în fața măestrilor și țeranilor, ce n'au vreme să învețe limba înaltă literară: întrucât numai se poate, neologismele nepopulare să fie încungurate și înlocuite prin cuvinte populare adesea aievea mai frumoase ca cele »înalte«.

Hârtie bună, tipar foarte frumos, plăcut ochilor; peste tot și înfățișare din afară »Biblioteca Teatrală« e dragălașe.

Ii dorim spor mare și fericit!

»**Imnuri și ode**« dedicate Exc. S. Dr. Victor Mihali de Apșa cu prilegiul sîrbărilor arangeate la Blaj la instalarea Sa de Archiepiscop și Metropolit de Alba-Iulia—Făgăraș în 1895, — de Emil Sabo, au apărut la Sibiu. E o broșură de 8 foi cuart, tipărită elegant în colorii; cuperta în tricolor național: litere roșii, pe cîmp galbăn cu încadrare albastră. Cuprinde 10 ode și imnuri ocazionale reușite.

FEL DE FEL

El e »de neam«!.. Președintele republicei de Transwaal, Krüger, și-a început înaintarea pe treptele vieții, foarte de jos. Dar' totdeauna cu drag își aduce aminte de zilele în care soartea nu-l ridicase încă nimic dela pămînt... Despre asta a dat el o strălucită dovadă într'o zi, când un nobil »Lord« englez l'a vizitat. Krüger avînd mare ciudă pe Englezi, le urește limba foarte și n'a vrut să vorbească cu Englezul decât prin tîlmăciul.

— Spune dlui președinte, a zis Englezul, pe care această primire cu tîlmăciul l'a cam atins, că sînt unul dintre cei mai vechi Principi ai Mării Britanii...

Președintele a murmurat ceva și a dat numai din cap îndrîcnic.

— Spune-i încă dlui președinte, a urmat Englezul vîzînd că vorba nu-i prinde și președintele tot se poartă așa de-a călare cu el! — spune-i că am fost vice-Rege!

— Spune-i Englezului aștia, i-a răspuns Krüger, perzîndu-și răbdarea, că dacă-i vorbă de ce am fost, apoi eu am fost — porcar!

Și cu aceasta conversația s'a gătat; Englezul s'a depărțat, vîzînd că toate provocările sale la »vița« mare, nu prind în fața afurisitului de African..

Stăpînul. — Ioane, vezi tu, eu sînt mai iute îmbrăcat de cât tine!

Sluga. — Cum se nu te îmbraci mai iute, când ai slugă!..

Soție musicală...

— D-ta te-ai însurat cu fiica capelmaistrului nostru?

— Da, și pot să-ți spun, că a moștenit peste măsură talentul tatălui ei, căci mai în fiecare zi mă pomenesc cu câte un »Mars«, după care însă pune îndată și vorbele: »afară, bețivule!«

CHESTII ȘCOLARE

„Statul învățătoresc popular
în oglinda timpului modern“.

Lucrare premiată de „Allgemeine Lehrer-Zeitung,

(Urmare.)

Cu aceasta, se înțelege de sine, nu voim a afirma aceea, că în fiecare învățător se află recerînțele unui »inspector«. Îngăduim și aceea, că e greu a alege, dintre toți, pe adevăratul om, însă e cu puțință. Cu plăcere îngăduim mai departe și aceea, că icicolo e mai bine dacă învățătorii nu dintre ei își capătă pe șeful lor, pentru-că sunt învățători, cari pe unul străin de specialitatea sa mai bine îl ascultă și mai bucuros 'i-se supun aceluia, decât unuia dintre foștii sei colegi, și decât să primească sfaturile aceluia, de-ar fi date chiar cu cea mai mare bunăvoință, sau de s'ar purta în modul cel mai gingaș. Asta însă nu e dovadă contra principiului adus aci înainte, ci numai arată, că astfel de învățători nu sunt încă destul de copți spre a putea înțelege supremația colegului lor, poate din închipuire, sau fiindcă doar' se tem că aceștia, le-ar umbla prea mult în călcăe și s'ar uita în cartea lor, de ce dela un om străin de specialitate, n'ai să te temi așa tare, sau poate fi și aceea, că cu alegerea n'a nimerit pe adevăratul inspector. Pentru-că sunt dintre învățătorii numiți ca inspectori și de aceia, cărora domnia cea nouă li-se prea sue în cap, cari față cu supușii lor prea joacă pe »superiorul« și îi tractează într'un mod tare vătămător, prin ce provoacă rezistența acelora. Dar' acestea sunt numai excepțiuni, cari nu schimbă valoarea regulii. De altcun nu voim a vătămă pe domni teologi și limbiști. Cu plăcere recunoaștem, că bărbații cualificați academicește stau în cultura generală și specialitatea lor mai presus decât învățătorii. Aceasta însă nu e autoritate dărimătoare pe terenul școlar popular. Nici aceea nu voim a disputa, că între cei academicește cualificați nu s'ar afla unii, cari au simțeminte adevărate, bunăvoință, atragere și interes cătră școală, dar' ca regulă nu o putem primi.

Mai departe, nici aceea nu stă că doară din ură contra statului preoțesc ori profesoral nu 'i vedem bine ca inspectori, căci, știut este, ei stau cu mult mai aproape de noi de cât ori-care altul din alt stat, ca consorți de lucru, și ca continuătorii lucrului nostru, îi știm respecta. Nici aceea nu o voim, ca în principiu să fie exchiși dela inspecțiunea școlaii populare, dar' aceea o cerem, că la acest oficiu numai acei bărbați să se denumescă, cari au dat dovezi că sunt »născuți«, cum se zice, spre aceea și exchid ori-ce dubietate. Și oare această pretensiune este așa peste fire, că cu drept s'ar putea înfrunta învățătorimea pentru dînsa? Oare această imputare nu dovedește că cu cât de puțină considerare sunt tractați învățătorii? (Va urma.)

Mulțămintă publică.

La serata teatrală care s'a arangiat în Cugir la 8 Ianuarie st. n. a. c. în folosul bibliotecii școlare, au încurs următoarele suprasolviri: Dela dl Augustin Berian, silvicultor 1 fl.; dl Bihary Ödön, silvicultor 1 fl.; dl Ionuț Ștefănescu 1 fl., dl Nicolae Olariu 1 fl., dl Costantin Olariu 1 fl., dl Precup Herlea, not. 1 fl., dl Nicolae Dubleş, not. în Romos 80 cr.; dl Demian Bria, inv. 60 cr.; dl Nicolau Muntean, preot în Jibot 50 cr.; dl Ioan Cincora 50 cr., dl Fekete Jozsef, poștar în loc 50 cr., dl George Bogdănescu (Romos) 50 cr., dl Ioan Crăciun (Dostat) 50 cr., dl Johann Untch 50 cr., dl Hirsch Izidor 50 cr. Am mai primit dela dl Valeriu Milea (notar în Tilișca) 2 fl., dl Márkup Ferencz (șeful fabricii din loc) 1 fl., dl Tanenberg Géza (inginer la fabrica din loc) 50 cr., deși dênșii au fost împedecați de a putea lua parte la petrecere. Venitul întreg a fost 50 fl. 10 cr., spese 38 fl. 6 cr., venit curat 12 fl. 4 cr.

Onoratului public se aduce și pe calea aceasta pentru spriginul moral și material cea mai mare mulțămintă.

Cugir, la 3 Februarie 1898.

Valeriu Recei,
învățător.

Pentru redacție responsabil: Petru P. Barițiu.

Din public.

— Pentru cele cuprinse în rubrica aceasta redacțiunea nu primește răspunderea. —

Geehrter Freund! Als deine Vertreter sind wir heute beim Herrn Dr. Hermann Klein erschienen und haben von ihm für die in der heutigen „Revista Orăștiei“ und „Szászváros“ erschienenen Erklärung gebrauchten beleidigenden Ausdrücke Genugthuung verlangt, Herr Dr. Hermann Klein erklärte, dass er dich in der erwähnten Erklärung nicht beleidigt hat und nicht beleidigen wollte und auf unsere direkte Anfrage, ob er seine Vertreter zu nennen bereit sei, dass er keine Vertreter nennt. Somit müssen wir unsere Aufgabe als beendet betrachten. Broos, am 23. April 1898. Hochachtungsvoll Dr. Aurel Muntean de Fúzes m. p. Dr. Silviu Moldovan m. p.

Obiges Schreiben spricht eine beredete Sprache und ich will demselben nur Einiges noch hinzufügen. Herr Dr. Hermann Klein hat mich durch seinen frechen Artikel in hohen Grade beleidigt, ohne die Konsequenzen tragen zu wollen; er hat es für gut gefunden die Beleidigung abzustreiten und so das Gebiet der Lüge betreten um die Satisfaktion verweigern zu können. Herr Dr. Hermann Klein hat meinen Formfehler in schamlosester Weise ausgenutzt und nützt ihn auch jetzt noch aus.

Sein Bestreben ist einzig und allein darauf gerichtet sich nicht zu stellen, mich aber wo möglich zu compromittieren.

Gemach Verehrtester! damit dies geschehen könne dazu gehören in diesem Falle zwei, Sie Herr Dr. Klein und ich. Es ist freilich unschön genug von mir, dass ich Sie nicht so leichten Kaufes zum Helden werden lasse wie es ausser Ihnen auch ihre guten Freunde wünschen. Herr Dr. Klein verschweigt, dass er mich zuerst in niedriger Weise denunziert hat und behauptet am Schlusse seiner Erklärung, er sei gezwungen gewesen auf gerichtlichem Wege Satisfaktion zu verlangen. Wie grossartig! Nunn freilich die gerichtliche Satisfaktion ist den Herrn Dr. Hermann Klein viel angenehmer sintemalen er schon einige Praxis darin erworben hat. Ich schliesse und erkläre ganz ruhig und ich glaube nach den Antezedentien mit Recht den H. Dr. H. Klein für einen Lügner und Feigling, von dem ich mich mit Verachtung abwenden muss.

Hiemit halte ich die Angelegenheit auf dem Wege der Presse für erledigt.

Broos, am 23. April 1898.

Dr. Arnold Böck,
Advokat.

Szám 219—1898 hvghtó.

(327) 1—1

Arverési hirdetmény.

Alulirt bírósági végrehajtó az 1881. évi LX. t.-cz. 102. §-a értelmében ezennel közhírré teszi, hogy a puji kir. jbiróság 1897. évi 6058 számú végzése következtében Dr. Suciú Gábor ügyvéd által képviselt Reinhart Fülöp javára Máthé Imre és neje ellen 358 ft s jár. erejéig foganatosított kielégítési végrehajtás utján lefoglalt és 416 ft-ra becsült butorok nyilvános árverésen eladatnak. Ezen ingók Székely Györgynek Meskó Antal, továbbá részben Ivánovits Jánosnak Meskó Antal és neje ellen vezetett végrehajtás alkalmával felülfoglaltattak, az árverés ez utobbiak részére is kitzetetik.

Ivánovits János javára külön foglalt egy Singer féle varógépre is kitzetetik az árverés. Mely árverésnek a hátszegi kir. jbiróságnak 3279. 1898. számú végzése folytán 358 ft tőkekövetelés, ennek megállapított 6% kamatai és bíróság már megállapított költségek erejéig Hátszegen a Meskó Antal házában leendő eszközzésére 1898 évi május hó 7-ik napjának délelőtti 10 órája határidőül kitzetetik és ahhoz a venni szándékozók oly megjegyzéssel hivatnak meg, hogy az érintett ingóságok az 1881. évi LX. t.-cz. 107. és 108. §-a értelmében készpénzfizetés mellett, a legtöbbet ígérőnek becsáron alul is elfogadadtni.

Kelt Hátszegen 1898. évi április 22-én.

Csucs Gyula,
kir. jbirósági végrehajtó.

Intreprinzător român!

Subscrisul am onoare a face cunoscut onoratului public român, îndeosebi însă onoratelor comitete bisericești și școlare din comitatul Hunedoarei, că iau în întreprindere și îndeplinesc zidiri de

Case, școale și biserici,

după ori-ce plan, lucru bun, cu prețuri cât se poate de cinstite, ușoare.

La trebuință gătesc însuși întreg planul de zidire!

Am zidit până acum frumoasele școli din comunele Romos, Romoșel, Balomir, etc. In Orăștie: școala catolică, asilele de copii, sinagoga evreilor, sala de gimnastică a collegiului etc., ear' acum am în întreprindere biserica din Bertiu și cea din Câmpuri-Surdac, și alte edificări.

Recomandându-mă binevoitoarei atențiunii a publicului nostru și din alte părți, semnez cu multă stimă

Nicolae Părau,

edificator, în Orăștie.

(164) 3—

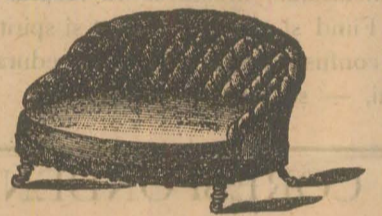
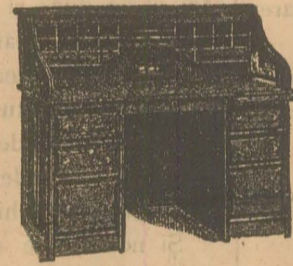
ATELIER de TEMPLAR

Drumul țerii Nr. 3.
Casa proprie.

DEPOSIT DE OBIECTE FUNEBRALE!

Subscrisul îmi iau voe să atrag binevoitoarea luare aminte a onor. public din Orăștie și jur, asupra bogatului meu magazin cu tot felul de

Mobile de casă

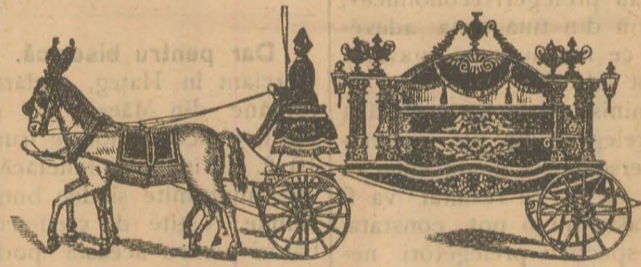
precum: scaune, paturi, mese, dulapuri, canapele, etc. ce se află totdeauna gata, ori, la dorință, se gătesc după plac și în grabă!

Îmi recomand mai departe

Depositul de lucruri trebuincioase la înmormântări,

precum:

sicriuri,

de
aramă, nuc,
goron și de
brad,
pompoase ori
simple;

cruci,
canuni de mort,
și toate
pânzele
de
lipsă!

Sunt 19 ani decând am aceste bogate magazine, în casele mele proprii (drumul țerii Nr. 3), ear' acum le-am arangeat și îmbogățit de nou și temeinic.

Rugând onoratul public pentru numeroase comande, îi promit lucru bun cu prețuri foarte ieftine!

George Brassai

(145) 1—15

măsar.

„ARDELEANA“

INSTITUT DE CREDIT ȘI ECONOMII, SOCIETATE PE ACȚII ÎN ORĂȘTIE.

Fonduri proprii: fl. 350.000. Depuneri: fl. 700.000

Circulație anuală: fl. 3.000.000. (293) 8—

Institutul face următoarele operațiuni, la cari recomandă serviciile sale:

- 1) acordă împrumuturi cu interese de 8%;
- 2) primește depuneri, dela particulari cu 5 și cu 5 1/2, ear' dela corporațiuni culturale cu 6%;
- 3) cumpără și vinde realități;
- 4) cumpără și vinde marfuri și produse;
- 5) arêndeaza și exarêndeaza realități;
- 6) cumpără și vinde efecte publice;
- 7) mijlocește operațiuni, specificate sub 3. 4. 5.

Ori-ce afacere se poate rezolva și informări se pot lua verbal în biuroul institutului, ear' în scris prin corespondență.

Orăștie, 1898.

Direcțiunea.